

Osoba samostatně výdělečně činná

Autor: PaedDr. Zdenka Königsmarková

Vhodné zařazení: 9 ročník, Matematika, tem. celek: Finanční matematika

Časová náročnost: 1 vyučovací hodina

Ověření 15.6.2011 9.A

Metodické poznámky:

Vhodné zařadit po probrání složeného úrokování v devátém ročníku jako další partii finanční gramotnosti, po probrání výpočtu měsíční mzdy a ročního zúčtování daně z příjmu ze závislé činnosti.

Znovu se žáky zopakujeme odpočitatelné položky, jejich význam i současná omezení.

(životní pojištění, penzijní připojištění, úroky z úvěrů na bytové potřeby a dary).

Uvedeme i aktuální daňové zvýhodnění na osobu v daném roce.

V případě, že toto žáky zajímá, můžeme se zabývat i problematikou zvýhodnění na dítě, případně daňovým bonusem.

Znovu se vrátíme k účelu a významu sociálního a zdravotního pojištění.

Žáci si mohou zjistit minimální měsíční zálohy na ZP i SP, oboje je dostupné na internetových stránkách jednotlivých zdravotních pojišťoven a České správy sociálního zabezpečení

Nejprve pracujeme s levou částí listu společně, pak žáci buď samostatně nebo ve skupinách doplňují pravou část listu. Samostatně si mohou zpracovat vlastní příklad.

Šikovnější žáci se zájmem o informatiku mohou zpracovat tabulku v programu Excel.

Osoba samostatně výdělečně činná:

Příjmy	1 357 587 Kč
Výdaje	1 002 578 Kč
Základ daně	355 009 Kč

Základ daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji

Základ daně je důležitý i pro výpočet příspěvku na sociální a zdravotní pojištění (stejně jako u zaměstnanců).

Výpočet daně:

Základ daně stejně jako u zaměstnance se snižuje o odpočitatelné položky (které?, uváděli jsme je u ročního zúčtování daně: životní pojištění, úroky z úvěru na bydlení, penzijní připojištění, dary), dále je možné z daně odečíst daňové zvýhodnění.

Příklad:

Spočtete daň, příspěvek na sociální a zdravotní pojištění podnikatele, na životní pojištění si zaplatil za rok 5800 Kč, na penzijní fond si zaplatil 21000 Kč, na úrocích z úvěru na stavbu svého rodinného domku zaplatil 31000Kč fotbalistům dal dar na nákup dresů 5000 Kč.

Výpočet daně:

Základ daně	355009 Kč	
<i>Odpočitatelné položky:</i>		
Životní pojištění	5 800Kč	
Penzijní fond	12 000Kč	(maximum je 12000Kč)
úrok	31 000Kč	
Dar	5 000Kč	
Celkem odpočitatelné položky 53 800 Kč		
Základ pro daň	355009 - 53800 =	301209 Kč
Zaokrouhlíme na stovky dolů		301200 Kč
Spočteme 15% daň		45 180 Kč
Odečteme daňové zvýhodnění (v roce 2011)		23604 Kč
45180-23604 =	21576,	daň je tedy k zaplacení 21576 Kč

Spočti příklad:

Příklad:

Spočtete daň, příspěvek na sociální a zdravotní pojištění podnikatele, a zálohy pro příští rok, jestliže příjmy podnikatele byly 2056897Kč, výdaje 1587942Kč, na životní pojištění si zaplatil za rok 8790 Kč, na penzijní fond si zaplatil 15000 Kč, na úrocích z úvěru na stavbu svého rodinného domku zaplatil 38580Kč škole dal dar na nákup pomůcek 25400 Kč.

Příjmy	Kč
Výdaje	Kč
Základ daně	Kč

Základ daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji

Výpočet daně:

Základ daně	Kč	
<i>Odpočitatelné položky:</i>		
Životní pojištění	Kč	
Penzijní fond	Kč	(maximum je 12000Kč)
úrok	Kč	
Dar	Kč	
Celkem odpočitatelné položky Kč		
Základ pro daň	-	= Kč
Zaokrouhlíme na stovky dolů		Kč
Spočteme 15% daň		Kč
Odečteme daňové zvýhodnění (v roce 2011)		23604 Kč
-23604 =,	daň je tedy k zaplacení	Kč

Výpočet příspěvku na zdravotní pojištění:

použijeme základ daně 355009 Kč, základ pro výpočet zdravotního pojištění je 50 % z tohoto základu a z takto vypočtené částky se spočte 13,5%.

$355009 \times 0,50 = 177504,5$, zaokrouhlíme na koruny nahoru, tedy 177505,

z toho tedy 13,5%: $177505 \times 0,135 = 23963,107$, zaokrouhlíme na koruny nahoru :23964 Kč je příspěvek na zdravotní pojištění

Výpočet příspěvku na sociální pojištění:

použijeme základ daně 355009 Kč, základ pro výpočet sociálního pojištění je 50 % z tohoto základu a z takto vypočtené částky se spočte 29,6%.

$355009 \times 0,50 = 177504,5$, zaokrouhlíme na koruny nahoru, tedy 177505,

z toho tedy 29,6%: $177505 \times 0,296 = 52541,48$, zaokrouhlíme na koruny nahoru :52542 Kč je příspěvek na sociální pojištění

Osoba samostatně výdělečně činná musí platit každý měsíc na zdravotní a sociální pojištění zálohy, které se vypočítají jako 1/12 z vypočteného pojištění v minulém roce.

V našem příkladě tedy:

Záloha na zdravotní pojištění : $23964 : 12 = 1997$ Kč

Záloha na sociální pojištění $52542 : 12 = 4379$ Kč

Poznámka: V případě, že podnikatel má menší příjmy, musí platit i tak minimální zálohy, jejichž výše je stanovena příslušnými institucemi.

Výpočet příspěvku na zdravotní pojištění:

použijeme základ daně _____ Kč, základ pro výpočet zdravotního pojištění je 50 % z tohoto základu a z takto vypočtené částky se spočte 13,5%.

$\times 0,50 =$ _____ zaokrouhlíme na koruny nahoru, tedy ,

z toho tedy 13,5%: $\times 0,135 =$ _____ , zaokrouhlíme na koruny nahoru : _____ Kč je příspěvek na zdravotní pojištění

Výpočet příspěvku na sociální pojištění:

použijeme základ daně _____ Kč, základ pro výpočet sociálního pojištění je 50 % z tohoto základu a z takto vypočtené částky se spočte 29,6%.

$\times 0,50 =$ _____

zaokrouhlíme na koruny nahoru, tedy

z toho tedy 29,6%: $\times 0,296 =$ _____

zaokrouhlíme na koruny nahoru : _____ Kč je příspěvek na sociální pojištění

Osoba samostatně výdělečně činná musí platit každý měsíc na zdravotní a sociální pojištění zálohy, které se vypočítají jako 1/12 z vypočteného pojištění v minulém roce.

V našem příkladě tedy:

Záloha na zdravotní pojištění :

Záloha na sociální pojištění